

B i vì b t c m t nh ng b l n nào, đ c th hi n ra tr c công chúng, đ u s tr thành m t th m h a đ i v i gi i l nh đ o Trung Qu c, trong b i c nh đang đ i n ra giai đ o n chuy n đ i l nh đ o.

Ch t ch Trung Qu c H C m Đào trong tình th ph i c ng r n v i M

M t ng i đ n ông l t qua nh các l nh đ o Trung Qu c, H C m Đào, Ôn Gia B o, Giang Tr ch Dân và Mao Tr ch Đông (t ph i qua trái), B c Kinh, 18/01/2011. REUTERS/Jason Lee

So v i nh ng ng i ti n nhi m, gi i c m quy n Trung Qu c hi n nay có ít tính chính đáng h n, và nh v y, có th nói là h th y h n. Do v y, l nh đ o Trung Qu c hi n nay khó lòng có th đ a ra nh ng nh n nh ng, nh t là nh n nh ng trong quan h v i Hoa K .

Nh t báo Le Figaro hôm nay dành s chú ý đ c bi t cho ch đ quan h M - Trung nhân chuy n công du Hoa K c a ch t ch Trung Qu c H C m Đào. D i t a đ « M t ch t ch Trung Qu c b bu c ph i c ng r n v i M », đ c ph i viên c a Le Figaro t B c Kinh nh n xét m t cách hài h c : không nghi ng g n a « ch tr ng ngo i giao n c i » c a B c Kinh s t p t c đ c áp d ng trong chuy n công du c a ch t ch Trung Qu c.

Ng i ta s l i nghe th y nh ng tuyên b v quan h M - Trung là « quan h quan tr ng nh t th gi i » cũng nh kh u hi u « s h p tác chi n l c » gi a hai n c s đ c m r ng. Ch t ch Trung Qu c, theo nh t báo Wall Street Journal, đã đ a ra các l nh v c mà hai phía có th cùng khai thác, nh : năng l ng, hàng không hay không gian, ... và kêu g i ch m đ t thái đ đ i đ u c a th i k « chi n tranh l nh ». Tuy nhiên, v căn b n, chuy n công du này s đ i n ra t ng t nh chuy n đi B c Kinh c a t ng th ng M h i cu i năm 2009.

Có nghĩa là trên b m t, đó s là nh ng tuyên b hùng h n mang tính « t ng th và tích c c » v quan h song ph ng, nh ng th c t s không có b t c b c ti n nào trên các h s b t đ ng. M i phía đ u s gi nguyên l p tr ng c a mình.

K t qu m t cu c đ i u tra d lu n đ c China Daily xu t b n hôm qua cho th y b u không khí nghi ng hi n nay t i Trung Qu c : h n m t n a s ng i đ c ph ng v n cho r ng quan h Trung – M năm v a qua đã tr nên t i t h n.

Theo m t s nhà phân tích, ch t ch H C m Đào, b t lu n quan đ i m riêng nh th nào, cũng s không th t do phát bi u. Ng i đ ng đ u chính quy n B c Kinh có r t ít kh năng l a ch n do l ch trình ho t đ ng cũng nh c u trúc quy n l c t i Trung Qu c. Theo nh n xét c a m t nhà ngo i giao Anh, m c tiêu c b n c a ông H C m Đào trong chuy n công du l n này là, không t ra là m t đ i tác t i trong các ti p xúc tay đôi v i t ng th ng M , nh ng cũng không đ c nh n nh ng m t chút nào. B i vì b t c m t nh ng b l n nào, đ c th hi n ra tr c công chúng, đ u s tr thành m t th m h a đ i v i gi i lãnh đ o Trung Qu c, trong b i c nh đang di n ra giai đ o n chuy n đ i lãnh đ o. Sau m t th p niên n m quy n, c p H C m Đào - Ôn Gia B o s đ c thay th vào năm t i 2012.

Le Figaro nh n xét, b i c nh chuy n giao quy n l c t i Trung Qu c hi n nay c n tr quan h gi a Washington và B c Kinh. Đây cũng là nh n đ nh c a b tr ng Tài chính M , Timothy Geithner : cu c chuy n giao quy n l c làm gi m nh p đ c i cách, b i vì nó khi n cho các bên đ u th n tr ng h n.

T bên trong h th ng, m t gi ng viên c a m t tr ng Đ ng Trung Qu c, đ c Le Figaro trích đ n, gi i thích r ng, chính tr Trung Qu c hi n nay r t ph thu c vào s c ép c a « các nhóm l i ích », là n i, các quan ch c trong chính quy n liên k t m t thi t v i các doanh nh n. S thay đ i và c i m trong chính tr đòi h i ph i có s phân chia l i quy n l c và l i ích, trong khi đó, các nhóm l i ích ch mu n ngăn l i quá trình này.

Theo các nhà quan sát, b t c tuyên b nào c a các nhà lãnh đ o Trung Qu c v vi c thay đ i t giá đ ng nhân dân t m t cách t do h n, đ u b ph n ng quy t l i t phía các b tr ng hay các chuyên gia t v n. Gi i quân s Trung Qu c có m t ti ng nói khá đ c l p v i gi i lãnh đ o dân s , và h có nh h ng nhi u trong thái đ c ng r n c a B c Kinh trong h s B c Tri u Tiên, hay trong các tranh ch p bi n đ o v i Nh t B n, cũng nh tranh ch p t i vùng bi n Đông Nam Á.

Đ k t lu n, Le Figaro đ a ra nh n xét c a m t nhà quan sát : So v i nh ng ng i ti n nhi m, gi i c m quy n Trung Qu c hi n nay có ít tính chính đáng h n, và nh v y, có th nói là h th y u h n. Do v y, lãnh đ o Trung Qu c hi n nay khó lòng có th đ a ra nh ng nhân nh ng, nh t là nhân nh ng trong quan h v i Hoa K .

Cu c chuy n bi n dân ch t i Tunisia thi u các nhà chính tr xu t s c

S thay đ i quy n l c đang đi n ra hi n nay t i Tunisa thu hút m i quan tâm c a nhi u nh t báo chính t i Pháp. « Xây đ ng m t chính ph đoàn k t qu c gia đ đ a Tunisia ra kh i h n lo n » là t a đ trên tranh nh t c a Le Monde. La Croix thì quan tâm đ n quy n t do ngôn lu n đ c ph c h i t i Tunisia và đ a ra danh sách các tài s n c a gia t c c a t ng th ng Ben Ali. L'Humanité m nh m kh ng đ nh : « Không có án treo cho nhà n c c a Ben Ali ». Nh t báo Libération ch y tít « Tunisia: Các thách th c c a t do » v i nh n đ nh sáu c u thành viên đ ng đ u trong chính quy n cũ có m t trong chính ph chuy n ti p đ c thành l p ngày hôm qua.

Libération đ c bi t chú ý đ n nh ng b t tr c trong giai đo n chuy n ti p hi n nay t i Tunisia, v i chùm bài phân tích và ph ng v n.

Bài « Tunisia, m t cu c chuy n ti p đ y b t tr c » đ t v n đ , t i Tunisia, ng i ta ch n gi i pháp thay đ i nào ? Tri t đ chuy n hóa thành ch đ dân ch hay chuy n hóa t t . Thành ph n m i trong chính ph chuy n ti p, v i t t c các v trí ch ch t đ u đ c n m gi b i các thành viên c a đ ng c m quy n cũ, đ ng T p h p Dân ch L p hi n (RCD). Ch có ba thành viên c a đ i l p tham gia ph trách các b Phát tri n vùng, Đ i h c và Y t . Th c t này cho th y, gi i pháp chuy n ti p đ c l a ch n t i Tunisia là gi i pháp chuy n hóa t t . Đi u này đ c kh ng đ nh v i tuyên b c a th t ng Tunisia : Các cu c b u c s ch đ c t ch c trong vòng 6 tháng t i, ch không ph i trong vòng hai tháng, nh Hi n pháp quy đ nh.

R t nhi u v n đ h c hi m đ c đ t ra trong giai đo n chuy n ti p tr c m t. Ví d nh , đ i x nh th nào đ i v i đ ng RCD c a c u t ng th ng Ben Ali, đ ng chính tr có kho ng 1 tri u

thành viên, trên tổng số hơn 10 triệu dân Tunisia ? Làm thế nào để thanh lý các bộ máy hành chính và Bộ Nội vụ, vốn đã tham gia vào đàn áp dân chúng trước đây ? Làm thế nào để trở lại công lý cho những nạn nhân của chế độ độc tài ? Đòi hỏi như thế nào với các thế lực phản động ? Không thể không nhận thấy rằng « thế lực » khác : làm thế nào để giải thoát các nạn nhân kinh tế Tunisia ra khỏi bàn tay của phe cánh cố hữu trong thế lực Ben Ali.

Trở lại phong trào Libération, nhà văn và nhà phê bình Abdelwahab Meddeb, người gốc Tunisia, giảng viên văn học tại Đại học Paris X, nhận xét, cuộc chuyển hóa chính trị hiện nay tại Tunisia cần nhiều thời gian, và « chúng ta vốn còn chưa có các nhà lãnh đạo thế lực như Lech Walesa hay Vaclav Havel ».

Theo ông Abdelwahab Meddeb, các ưu tiên trước mắt của quá trình chuyển tiếp hiện nay là tôn trọng Hiến pháp hiện hành của Tunisia. Bất chấp những diễn biến sai lầm trong Hiến pháp, những nguyên tắc căn bản đã hiện diện, ví dụ như nguyên tắc thế chấp thế lực, sự bình đẳng của công dân trên phạm vi dân sự và tính, tôn giáo, sắc tộc. Chính vì vậy, diễn biến quan trọng là một Hiến pháp mới của nước này, thông qua các thảo luận rộng rãi. Và quá trình này có thể kéo dài nhiều năm.

Nhà văn và nhà phê bình cũng lo ngại về việc các trào lưu Hồi giáo cực đoan, nhận thức chuyển giao, có thể trở lại. Trước nguy cơ này, theo ông Abdelwahab Meddeb, không nên đáp lại bằng bạo lực. Không thể đoán các trào lưu cực đoan, người cực đoan, phải tiếp tục đấu tranh cho họ tham gia vào các cuộc trao đổi chung. Ông hy vọng các trào lưu Hồi giáo cực đoan, trên thế giới, có thể thay đổi đáng kể và chấp nhận những dân chủ, giảng dạy như là các trào lưu Hồi giáo AKP của Thổ Nhĩ Kỳ. Những dân chủ và một thế lực không thể là những thế lực mà người ta có thể áp đặt trên xu hướng.

Tại sao các lực lượng đối lập với chế độ hiện hành tại Nga không được dân chúng ủng hộ ?

Với các chuyển hóa dân chủ tại Nga, nhật báo Libération hôm nay giới thiệu với độc giả cách nhìn của nhà xã hội học Denis Volkov, thuộc một trung tâm nghiên cứu độc lập về dân chủ tại Nga, để trả lời cho một câu hỏi thường được đặt ra : Tại sao đối lập chính trị Nga lại không được dân chúng ủng hộ. Đối lập Nga tồn tại với các tên tuổi được công chúng biết đến như Boris Nemtsov, Mikhail Kassianov, nhưng lực lượng này không hề có trọng lượng gì trong đời sống

chính tr ở Nga. Nguyên nhân đ u tiên khi n đ i l p không chính ph c đ c dân chúng, chính là do chính quy n Matxc va ki m soát đ c ph ng ti n truy n thông ch y u, là truy n hình.

Ti p theo đó, nh ng ch trích mang tính chung chung đ i v i ch đ hi n hành c a đ i l p Nga không làm cho ai quan tâm c . Ng i dân Nga s n sàng tham gia vào các ho t đ ng c th đ đ u tranh vì các v n đ liên quan tr c ti p đ n quy n l i c a h , ch không ph i ch ng l i ch đ , trong khi đó, l c l ng đ i l p l i không s n sàng đ t p h p dân chúng.

Hình nh c a đ i l p Nga cũng r t y u trong con m t c a đa s ng i Nga v i s b t l c, mâu thuẫn n i b và cu c đ u tranh ch ng l i c i xay gió, ch a đánh đã thua, không th nào hi u đ c trong con m t c a nh ng công dân Nga bình th ng.

Theo nhà phân tích, trong hoàn c nh hi n nay t i Nga, khi ng i Nga đang nhìn th y cu c s ng không đ n n i t t đ c th m nh tr c, nhi u ng i có quan đ m l c quan, thì đ i u quan tr ng là c n ph i có nh ng nghiên c u khách quan đ ch ra vai trò c th c a chính quy n trong s rã r i c a n n hành chính. Tuy nhiên, đ i u c b n là gi i c m quy n hi n t i Nga không ch p nh n b t c m t ki m soát nào t bên ngoài.

Mạng Sina Weibo đ c kho ng 50 tri u ng i s đ ng t i Trung Quốc

Ph n cu i m c đi m báo, chúng tôi xin gi i thi u v i quý thính gi v đ tài « Sina Weibo thay th Twiter, v i kho ng 50 tri u khách hàng t i Trung Quốc », đ c Le Monde đăng t i. Ra đ i ch m i h n m t năm, Sina Weibo (t m đ ch là web Làn sóng m i) hi n nay đã đ ng đ u th tr ng các trang m ng t i Trung Quốc, sau khi Twitter b lo i ra kh i th tr ng này vào năm 2009. web Làn sóng m i đ c 50 tri u ng i s đ ng. C m i hai tháng m t l n, m c trao đ i các thông đ p ng n c a website này l i nh n thêm 20 tri u l t ghi danh.

S thành công c a các trang m ng Trung Quốc có nhi u nguyên nhân, do v i c các nhà kinh doanh n c ngoài b lo i ra, do l i th ngôn ng và đ c bi t là do v i c các trang m ng Trung Quốc hi u t t h n các nhu c u c a c dân t i ch , đ c bi t là s tò mò c a công chúng đ i v i các đi n bi n xung quanh các nh n v t Trung Quốc n i ti ng, nh các đi n viên hay nh ng

ngßi dßn chßng trßng truyßn hßnh. Đßn cßnh nßng hß sĩ Dißu Thßn (Yao Chen) đã thu hút tßi 4,7 trißu ngßi hßm mß vào sß dßng web Lßn sßng mßi. Sßp tßi sß ngßi quan tßm đßn Dißu Thßn sß đßt xßp xß con sß 7,7 trißu, cß nghĩa là vßt cß lßng ngßi theo dßi ca sĩ Mß Lady Gaga trên Twitter hay Barack Obama.

Bên cßnh các nhßn vßt nßi tißng, trang mßng Lßn sßng mßi còn là mßt công cß tìm tin cß ích, trong bßi cßnh uy tßn cßa báo chí chính thßng suy gißm. Theo mßt đßi u tra, hßn 70% ngßi dùng Internet tin vào các trang blog, hßn 50% tin vào thông tin cßa các trang này, và đßc bißt là khoßng 20% các sß kißn quan trßng trong thßi sß cßa năm 2010 là bßt ngußn tß các trang blog.